

Sygn. akt VI RCa 49/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2019 roku

Sąd Okręgowy w Olsztynie VI Wydział Cywilny Rodzinny w składzie:

Przewodniczący: SSO Hanna Niewiadomska

Sędziowie: SO Jolanta Biernat-Kalinowska (spr.)

SO Waldemar Pałka

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Greifenberg-Krupa

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2019 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. B.**

przeciwko **małoletnim A. B. i L. B.** reprezentowanych przez matkę K. B.

o uchylenie alimentów

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie

z dnia 29 października 2018 roku

sygn. akt III RC 922/17

oddala apelację.

Sygn. akt VI RCa 49/19

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 29 października 2018 r. wydanym w sprawie III RC 922/17 oddalił powództwo J. B. przeciwko A. B. i L. B. o obniżenie alimentów (punkt 1) oraz odstąpił od obciążenia powoda kosztami procesu (punkt 2).

W uzasadnieniu Sąd powołując się na treść art. 138 kro wskazał, że od czasu ustalenia obowiązku alimentacyjnego powoda względem małoletnich dzieci nie zaszły tak istotne zmiany, które uzasadniałyby uwzględnienie powództwa. Sąd zwrócił uwagę, że sytuacja bytowo – materialna powoda jest w zasadzie taka sama, jak w 2015 r. Jedyną zmianą była śmierć jego ojca, którego emerytura stanowiła znaczącą pozycję w budżecie rodziny. Niemniej jednak Sąd uznał, że powód ma zachowane możliwości zarobkowe umożliwiające mu łożenie na rzecz dzieci alimenty w dotychczasowej wysokości. Podkreślił przy tym, że powód nie uczestniczy w życiu dzieci, nie kontaktuje się z nimi. Tym samym cały ciężar ich wychowania spoczywa na ich matce, która również ponosi koszty ich utrzymania.

Apelację od powyższego orzeczenie złożył powód zarzucając mu naruszenie:

1. art. 233 § 1 poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego polegającej na uznaniu, że nie wykazał on tak istotnej zmiany swojej sytuacji majątkowej, która uzasadniałaby obniżenie jego obowiązku alimentacyjnego, podczas gdy aktualnie posiada on II stopień grupy inwalidzkiej i nie ma możliwości podjęcia każdej pracy zarobkowej. Nadto zmarł jego ojciec, którego emerytura stanowiła znaczącą pozycję w budżecie rodziny. Przyjęcie, że kwota po 300 zł miesięcznie na każde dziecko jest niewystarczająca na ich utrzymanie i wymaga zwiększonych nakładów ze strony ich matki, podczas gdy matka małoletnich nie wykazała, by koszty ich utrzymania były aż tak znaczne,

2. art. 138 § 1 kro poprzez bezzasadne uznanie, że od daty ustalenie jego obowiązku alimentacyjnego względem synów nie nastąpiła znaczna zmiana okoliczności uzasadniająca obniżenie zasądzonych alimentów,

3. art. 135 § 1 kro poprzez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że zasądzone alimenty w kwocie po 600 zł miesięcznie odpowiadają jego możliwościom majątkowym i zarobkowym.

W konsekwencji wniósł o zmianę wyroku poprzez obniżenie alimentów zasądzonych od niego na rzecz małoletnich z kwoty 600 zł miesięcznie tj. z kwoty po 300 zł na każdego z nich do kwoty 200 zł miesięcznie tj. kwoty po 100 zł miesięcznie na każdego z nich oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że od czasu ostatniego ustalenia jego obowiązku alimentacyjnego względem synów jego sytuacja materialna znacznie się pogorszyła. Z jednej strony przez śmierć jego ojca, którego emerytura stanowiła istotną pozycję w budżecie rodziny, z drugiej zaś przez jego stan zdrowia, który uniemożliwia mu podjęcie dodatkowej pracy zarobkowej. Podniósł, że nie może już świadczyć pracy jako (...) Nadto nie wynajmuje już pokoi letnikom.

Przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów w odpowiedzi na apelację wniosła o jej oddalenie w całości.

W uzasadnieniu wskazała, że już ustalone na rzecz synów alimenty nie wystarczają na zaspokojenie ich usprawiedliwionych potrzeb i to ona w większym zakresie ponosi koszty ich utrzymania. Podkreśliła, że powód poza uiszczaniem alimentów w żaden sposób nie partycypuje w kosztach utrzymania dzieci – nie spotyka się z nimi, nic im nie kupuje. Zwróciła uwagę na konieczność leczenia chłopców, co znacznie zwiększa koszty ich utrzymania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd I instancji ustalił wszystkie istotne fakty i wyciągnął z nich logiczne wnioski, a ustalenia te i wnioski Sąd Okręgowy przyjął jako własne. Sąd ten prawidłowo przyjął, iż podstawę rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie stanowią przepisy art. 138 kro i art. 135 § 1 kro.

Stosownie do treści art. 135 kro wysokość świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Zgodnie z art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Sąd zmienia orzeczenie bądź umowę dotyczące obowiązku alimentacyjnego tylko wtedy, gdy zmiana stosunków ma charakter istotny.

Zmianą stosunków w rozumieniu art. 138 kro jest każda zmiana stosunków zarówno po stronie zobowiązanego jak i uprawnionego. Taką zmianą może więc być zwiększenie lub zmniejszenie potrzeb uprawnionego, ale też zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych zobowiązanego. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi także w przypadku zmiany dochodów stron, przesunięć w ich majątku; zwiększenia się, bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania, bądź też w przypadku utraty dotychczasowych a także w przypadku zwiększenia się, bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Te przesłanki, określone w art. 135 kro, wyznaczają zakres obowiązku alimentacyjnego, muszą więc zostać ustalone w postępowaniu o zmianę wysokości alimentów. Konkludując – bez ustalenia aktualnych potrzeb pozwanych i możliwości majątkowych i zarobkowych powoda nie byłoby możliwe stwierdzenie, czy doszło do istotnej zmiany

stosunków, uzasadniającej zmianę orzeczenia w przedmiocie alimentów. Przedmiotem badania jest zawsze okres od ostatniego wyroku, ugody, bądź umowy ustalającej wysokość alimentów.

Sąd I instancji trafnie wskazał, że w od czasu ustalenia obowiązku alimentacyjnego powoda wobec małoletnich pozwanych na mocy wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 18 lutego 2016 r., w sprawie III RC 748/15, nie doszło do zmian w sytuacji osobistej i materialnej stron, które uzasadniały zmniejszenie wysokości należności przysługujących małoletnim. Podnieść należy, że od czasu zasądzenia alimentów w dotychczasowej wysokości potrzeby dzieci pozostają na zbliżonym poziomie, o ile nie uległy zwiększeniu.

Sąd Rejonowy w Olsztynie trafnie przyjął, że nie uległy zmianie w sposób istotny możliwości zarobkowe i dochody ojca małoletnich. Powód nie wykazał, że w tym okresie zmniejszeniu uległy jego zarobki. Wprawdzie w apelacji wskazał, że z uwagi na swój stan zdrowia nie jest w stanie dodatkowo pracować oraz że zaprzestał wynajmowania pokoi letnikom. Niemniej jednak powyższe okoliczności nie świadczą o zmniejszeniu się możliwości zarobkowych powoda. Wskazać należy, że powód nie przedłożył żadnego dowodu wskazującego, że jest on niezdolny do pracy. Tym samym uznać należało, że może on podjąć zatrudnienie i osiągać dochody umożliwiające mu łożenie na rzecz dzieci zasądzone alimenty. Nie bez znaczenia jest przy tym, że powód posiada stałe źródło dochodów w postaci emerytury (...). Podobnie okoliczność, iż powód świadomie pozbawił się możliwości uzyskania dochodu z wynajmu pokoi letnikom nie może mieć wpływu na jego obowiązek alimentacyjny względem dzieci. Podkreślić należy, że dzieci potrzebują środków finansowych na bieżące utrzymanie, a obowiązek ich dostarczania obciąża oboje rodziców. Tym samym dostarczenie dziecku środków utrzymania winno być priorytetem w wydatkach powoda.

Reasumując powyższe wskazać należy, że podczas ustalania renty alimentacyjnej na poprzednim poziomie dochody powoda były w zasadzie identyczne jak obecnie. Nowe orzeczenie lekarskie i śmierć jego ojca nic nie zmieniła w zakresie oceny możliwości zarobkowych powoda, które w dalszym ciągu są zachowane. Potrzeby małoletnich również nie zmalały, a wręcz wydaje się, że znacząco wzrosły.

Uznać zatem należało, że apelacja nie ma uzasadnionych podstaw, stąd na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy ją oddalił.